НАЦИОНАЛНА АСОЦИАЦИЯ
НА ФИРМИ ЗА ТЪРГОВСКА СИГУРНОСТ И ОХРАНА

1680 София, ул. „Пирин“ № 50 тел./факс: 9 52 56 14
e-mail: office@naftso.org www.naftso.org GSM: 0888 477 454

Изх. № **2773**
Дата: 21.06.2010 г.

С Т А Н О В И Щ Е

на Управителния съвет на НАФТСО

по проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за частната охранителна дейност (ЗИДЗЧОД), подготвен от работна група на МВР и МИЕТ

След получаването на законопроекта и мотивите към него *(рег. № ОВ-8629 от 10.06.2010 г.)* и експресно допитване до членовете на асоциацията, Управителният съвет на НАФТСО обсъди получените мнения и предложения на своето заседание на 17.06.2010 г. и изразява следното становище:

1. **Подкрепя инициирането на изменения и допълнения** в Закона за частната охранителна дейност (ЗЧОД). Тази необходимост беше аргументирана задълбочено и на трите национални срещи за частната охранителна дейност през 2005, 2006 и 2007 г.

2. **Известни са позициите и предложенията на НАФТСО** след приемането на ЗЧОД включително и последните предложения на асоциацията за промени в закона, които бяха предоставени на вниманието на другите сдружения и на Консултативния съвет по въпросите на частната охранителна дейност. Те са продиктувани от съществуващата практика, резултат са на няколкогодишна задълбочена работа на експерти и са обсъждани в различни варианти на различни форуми за частната охранителна дейност.

3. **Подкрепя предлаганите текстове в законопроекта, както следва:**

3.1. Измененията в чл. 2 и чл. 13, свързани с въвеждане на еднакъв режим за всички субекти, извършващи частна охранителна дейност. Необходимостта от такава промяна е аргументирана и в предложенията на НАФТСО.

3.2. Промяната в чл. 24, ал. 2, отнасяща се до съхраняване на план за охрана на обекта на самия обект.

3.3. Изменението в чл. 27, с което се цели регламентиране на възможността граждани на държави членки на ЕС, на държавите страни по споразумението за Европейското икономическо пространство и на Конфедерация Швейцария да кандидатстват за длъжностите „ръководител на охранителна дейност” или „охранител” в търговските дружества, осъществяващи частна охранителна дейност в Република България. Тази промяна правилно е аргументирана с необходимостта от премахване от ЗЧОД на несъответствие с принципа за недискриминация, установен в чл. 18 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

3.4. Отмяната на ал. 1 и ал. 2 от чл. 11, на ал. 1 и ал. 2 от чл. 23, свързана с промените в други текстове на закона.

3.5. Промените в чл. 20, чл. 21, чл. 40 и чл. 42, свързани с промените в други текстове от ЗЧОД.

3.6. Въвеждането на нов параграф 1а в Допълнителните разпоредби, отнасящо се до възможността за подаване на документи по електронен път.

4. Отчита като спорни и недостатъчно аргументирани:

4.1. Предаганото изменение в чл. 27, ал. 1, с което се въвежда охранителите да бъдат наети по „основно трудово правоотношение", защото най-малкото то влиза в противоречие с Кодекса на труда *(чл. 67-68 и чл. 111)*. Освен това европейската практика *(която се увеличава в условията на криза)* допуска и временна заетост.

4.2. Отмяната на изискването за удостоверение за психологическа пригодност. Вярно е посоченото в мотивите, че този удостоверителен документ отразява поведенческата специфика на личността, но това не е от значение само за работодателя, но и за обществото, особено що се отнася до въоръжената охрана. Вярно е също, че законодателят вече е приел за целесъобразно такъв документ да не се изисква за притежаване, носене и употреба на огнестрелно оръжие, но това е недостатък на законодателството.

5. Изразява несъгласие с предлаганите промени в ЗЧОД, както следва:

5.1. В чл. 2, с които се дава възможност търговци, регистрирани в държави членки на ЕС, в държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство и в Конфедерация Швейцария да кандидатстват за получаване на лиценз за извършване на частна охранителна дейност в Р. България.

Позоваването на чл. 49 и чл. 56 от ДФЕС не е достатъчен аргумент за доброволно отваряне на националния пазар на охранителни услуги без това да е задължение и без другите страни - членки на ЕС да правят това.

Не е отчетено, че частните охранителни услуги са временно изключени от сферата за прилагане на Директивата за услугите на вътрешния пазар (2006/123/ЕС от 12.12.2006 г.)[1] и че предстои Европейската комисия (ЕК) до 28.12.2010 г. да прецени възможността за вертикално хармонизиране на законодателството по отношение на тези услуги.[2]

Въпросната промяна в законопроекта не защитава националния интерес и с нея ще бъде нанесен удар върху българския охранителен бизнес, без да има неотложни предпоставки за това и без реципрочни промени в нито една страна - членка на ЕС. Няма оценка на въздействието, която би трябвало да бъде средство за договаряне и защита на националните позиции и интереси на европейско ниво.

5.2. Отмяната на чл. 28 и включването на изискване за наличие на „документ за професионална квалификация" в чл. 27, ал. 2, т. 3.

---

[1] Частните охранителни услуги са изключени и от Закона за дейностите по предоставяне на услуги (обн. ДВ бр. 15 от 23.02.2010 г.) – чл. 2, ал. 2.

[2] Във връзка с възможността за предстояща хармонизация на законодателството, регулиращо частните охранителни услуги, на 04.05.2010 г. НАФТСО проведе информационна среща – дискусия с участието на Генералния секретар и други представители на Конфедерацията на европейските услуги за сигурност CoESS, но мероприятието не беше уважено от нито един от поканените представители на МВР.

С тази промяна ще се създаде предпоставка за неизпълнимо на практика *(в настоящия момент и в близко бъдеще)* изискване към бизнеса и за увеличаване на недекларираната охранителна дейност.

Кандидат за работа, от когото се изисква основно образование, за да изпълнява длъжността „охранител" и който ще получава минимално заплащане, няма да плати предварително значителна сума за обучение в рамките на не по-малко от година с цел придобиване на документ за професионална квалификация по професията „охранител".

Подобно изискване неминуемо ще стимулира и сега съществуващата практика лицата, осъществяващи охранителна дейност, да бъдат наемани на други длъжности, напр. контрольори, наблюдатели, регистратори, организатори и пр.

Освен това първоначалното (базовото) обучение е доказана добра европейска практика и вместо да бъде премахвано, може да бъде усъвършенствувана програмата и завишен контролът за нейната реализация.

Изискването за предварително придобита професионална квалификация би било полезно да бъде въведено само за длъжността „ръководител на охранителна дейност", но и в този случай следва да бъде дефинирано в закона понятието „документ за професионална квалификация" и да бъде въведен гратисен период.

5.3. Увеличаването на изискваните документи при сключването на трудов договор в чл. 27, ал. 2 не кореспондира с националната цел за намаляване на административната тежест с 20 % до края на 2012 г. и политиката на ЕК.

За обстоятелства, които могат да бъдат декларирани и проверявани служебно *(чл. 27, ал. 2, т. 5 и т. 6 от законопроекта)*, не би следвало да се изискват документи, които затрудняват както бизнеса, така и кандидатите за работа.

Не е предвидено нормативно решаване на въпроса за изискваните документи при сключване на трудов договор с граждани от други държави при въвеждане на предвидената промяна в чл. 27, която им дава право да кандидатстват за длъжностите „охранител" и „ръководител на охранителна дейност".

5.4. Предвиденият нов параграф 1б в Допълнителните разпоредби за приходите от такси, глоби и санкции. Такъв текст би следвало да се предлага само, ако МВР престане да бъде конкурент на пазара на охранителните услуги. В противен случай предлаганата възможност ще се превърне в мощен стимул с обратен знак за контролиращите органи.

УС на НАФТСО счита, че е много по-важно един законопроект за промени в ЗЧОД да създава по-добри предпоставки за развитие на частния охранителен бизнес, отколкото да се отчете още един закон, адаптиран към европейското законодателство, без да се предвиждат последствията за въпросния бизнес, който е една немаловажна част от българската икономика и важна част от системата за противодействие на престъпността и за сигурността в обществото.